

Studij	Integrirani preddiplomski i diplomski učiteljski studij		
Naziv kolegija	Hrvatski jezik I.		
Status kolegija	Obvezni		
Godina	1.	Semestar	1.
ECTS	7		
Nastavnici i/ili suradnici	Dr. sc. Jasminka Brala-Mudrovčić		
Ishodi učenja	<p>Nakon položenog ispita iz ovoga kolegija studenti će biti sposobni:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uočavati odmak od standardnojezičnih normi u pismenom i usmenom iskazu - Primijeniti usvojene fonološke, naglasne, pravopisne i pravogovorne norme - Provoditi morfemsku analizu riječi - Prepoznavati i gramatički opisati promjenjive i nepromjenjive vrste riječi 		
Preduvjeti za upis	<ul style="list-style-type: none"> - Osnove jezične kulture, temeljna gramatička i pravopisna predznanja predviđena srednjoškolskim programom Hrvatskog jezika - Temeljne komunikacijske sposobnosti - Osnove informatičke pismenosti 		
Sadržaj	<p>Sporazumijevanje: jezično i nejezično. Jezične uloge. Jezične djelatnosti. Vrste jezične djelatnosti (slušanje i čitanje, govorenje i pisanje, međudjelovanje, posredovanje). Kategorizacija u jeziku. Osnovni pojmovi. Idiomi hrvatskoga jezika. Određenje hrvatskog standardnog jezika, normiranost (gramatike, pravopisi, rječnici); Fonetika i fonologija; opis i dioba glasova; svojstva glasova; glasovne promjene. Prozodijska obilježja; naglasni sustav hrvatskog standardnog jezika.</p> <p>Morfologija; morfem; vrste morfema; oblici riječi; vrste riječi (imenice, pridjevi, zamjenice, glagoli, brojevi, prilozi, prijedlozi, veznici, uzvici, čestice); gramatičke osobine riječi; promjene riječi (sklanjanje i sprezanje).</p>		
Ispitna literatura	<ol style="list-style-type: none"> 1. Babić, Z. (1995), <i>Fonetika i fonologija hrvatskoga jezika</i>, Zagreb: Školska knjiga 2. Jelaska, Z. (2004), <i>Fonološki opisi hrvatskoga jezika. Glasovi, slogovi, naglasci</i>, Zagreb (dio o glasovima i naglascima) 3. Katičić, R. (1971, 1986), <i>Jezikoslovni ogleđi</i>, Zagreb 4. Silić, J. (1998. i kasnija izdanja), <i>Fonologija hrvatskoga jezika: udžbenik za 1. razred gimnazije</i>, Zagreb: Školska knjiga 5. Silić, J. (1995. i kasnija izdanja), <i>Morfologija hrvatskoga jezika</i>, Zagreb: Školska knjiga 6. Stručna periodika <i>Jezik</i> (pet stručnih članaka po izboru), Zagreb: Hrvatsko filološko društvo 		
Dopunska literatura	<ol style="list-style-type: none"> 1. Babić i dr. (1991), <i>Povijesni pregled, glasovi i oblici hrvatskoga književnog jezika</i>, Zagreb 2. Babić, Z. (1991), <i>Generativni opis konjugacijskih oblika</i>, Zagreb 3. Badurina, L. (1996), <i>Kratka osnova hrvatskoga pravopisanja</i>, Rijeka 4. Turk, M. (1992), <i>Fonologija hrvatskoga jezika (raspodjela fonema)</i>, Rijeka 5. Vukušić, S. (1984), <i>Nacrt hrvatske naglasne norme na osnovi</i> 		

	<p>zapadnog dijalekta, Pula</p> <p>6. Zoričić, I. (1990), <i>Naglasci i naglasne norme</i>, Zagreb</p> <p>Priručnici:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Anić, V. (1991, 1994, 1996, 1998, 2000), <i>Rječnik hrvatskoga jezika</i>, Zagreb: Novi Liber 2. Anić, V. - Silić, J. (2001), <i>Pravopis hrvatskoga jezika</i>, Zagreb 3. Babić, S. - Finka, B. - Moguš, M. (IV. i kasnija izdanja), <i>Hrvatski pravopis</i>, Zagreb: Školska knjiga 4. Barić, E. i dr. (1995), <i>Hrvatska gramatika</i>, Zagreb: Školska knjiga 5. Bujas, Ž. (1999), <i>Hrvatsko-engleski rječnik</i>, Zagreb 6. Dayre, J. - Deanović, M - Maixner, R. (1996), <i>Hrvatsko-francuski rječnik</i>, Zagreb (pretisak) 7. Deanović, M. - Jernej, J. (1997), <i>Hrvatsko-talijanski rječnik</i>, Zagreb (ili prijašnja izdanja) 8. Ham, S. (2002), <i>Školska gramatika hrvatskoga jezika</i>, Zagreb: Školska knjiga 9. Klaić, B. (2002), <i>Rječnik stranih riječi</i>, Zagreb: Nakladni zavod Matice hrvatske 10. Menac, A. - Fink-Arsovski, Ž. - Venturin, R. (2003), <i>Hrvatski frazeološki rječnik</i>, Zagreb 11. Raguž, D. (1997), <i>Praktična hrvatska gramatika</i>, Zagreb: Medicinska naklada 12. Skupina autora (1996), <i>Minervin rječnik novih riječi</i>, Zagreb 13. Spalatin, K. (1990), <i>Peterojezični rječnik europeizama</i>, Zagreb 14. Šarić, Lj. - Wittschen, W. (2003), <i>Rječnik sinonima</i>, Universitaetsverlag Aschenbeck & Isensee, Bremen-Oldenburg i Zagreb, Neretva d.o.o. 15. Šetka, J. (1976), <i>Hrvatska kršćanska terminologija</i>, Split 16. Šonje, J. - Nakić, A. (ur) (2000), <i>Rječnik hrvatskoga jezika</i>, Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža i Školska knjiga 17. Težak, S - Babić, S. (2005), <i>Gramatika hrvatskoga jezika</i>. Zagreb: Školska knjiga
Oblici provođenja nastave	Predavanja; Seminari; Konzultacije; Samostalni zadaci; Multimedija i internet
Način provjere znanja i polaganja ispita	Redovito prisustvovanje i aktivno sudjelovanje u nastavi; sudjelovanje u pravopisnim, pravogovornim i gramatičkim vježbama; pismeno i usmeno izlaganje seminarskog rada; pisanje 2 kolokvija, pismeni i usmeni ispit. Položen kolokvij nudi studentima mogućnost oslobađanja dijela položenog gradiva na ispitu.
Jezik poduke	Hrvatski
Način praćenja kvalitete	Evaluacijska anketa

**IZVEDBENI PROGRAM
(NASTAVNI SADRŽAJI PO TERMINIMA)**

PREDAVANJA	TERMIN	Utorkom od 10.00 do 11.30 (odmor od 11.30 do 11.45)
	Prostorija	4
	Konzultacije	Utorkom od 9.00 do 9.45
SEMINAR	TERMIN	Utorkom od 11.45 do 12.30
	Prostorija	4
	Konzultacije	Utorkom od 9.00 do 9.45

PREDAVANJA		
TERMIN	SATI	SADRŽAJ
15.10.2013.	2	Jezik i priopćavanje (komunikacija). Jezik kao sustav znakova. Narav jezičnoga znaka. Izraz i sadržaj. Supstancija i forma. Jezična ekonomija i zalihost (redundancija).
22.10.2013.	2	Idiomi hrvatskoga jezika. Hrvatski standardni jezik i njegove norme. Hrvatski pravopis.
29.10.2013.	2	Fonem. Razlikovna (distinktivna) obilježja fonema. Fonem, alofon (fonemska inačica) i fon (glas). Fonetska (akustička i artikulacijska) te fonološka (funkcionalna) svojstva fonema. Fonetika i fonologija.
5.11.2013.	2	Razdioba fonema. Samoglasnici (vokali) i suglasnici (konsonanti). Samoglasnici po mjestu i načinu tvorbe, prednji i stražnji te visoki, srednji i niski. Sonantni (zvonki) i šumni suglasnici. Suglasnici po mjestu tvorbe: dvousnjeni, zubnousnjeni, zubni, alveolarni, tvrdonepčani, mekonepčani. Suglasnici po načinu tvorbe (zatvorni, poluzatvorni i tjesnačni). Zvučni i bezvučni suglasnici. Slogotvorni i neslogotvorni fonemi.
12.11.2013.	2	Razdioba fonema.
19.11.2013.	2	Pismo. Grafem (slovo) i fonem. Oblikovanje hrvatskoga latiničkog grafijskog sustava. Govorni i pisani jezik. Pravopis (ortografija) i pravogovor (ortoeipija).
26.11.2013.	2	Fonemi č, dž, é i đ s pravopisnog i pravogovornog stajališta.
3.12.2013.	2	Fonem kao sastavni dio morfema. Morfo(fo)nem kao alternanta fonema. Morfo(fo)nologija. Alternacije fonema i fonemskih skupina: jednačenje (asimilacija) po zvučnosti i po mjestu tvorbe.
10.12.2013.	2	Gubljenje suglasnika i/ili pojednostavljivanje suglasničkih skupina, palatalizacija i sibilizacija, jotacija. Alternacije ije/je/e/i te alternacije l/o.
17.12.2013.	2	Naglasak (akcent) i dužina (kvantiteta). Naglasni sustav hrvatskoga standardnog jezika.
7.1.2014.	2	Naglašene i nenaglašene riječi. Enklitike i proklitike.
14.1.2014.	2	Segmentna (odsječna) i suprasegmentna (nadodsječna) obilježja. Suprasegmentna obilježja na razini rečenice: rečnični naglasak, rečnična melodija, tempo, intenzitet, stanka (vrednote govorenog jezika). Pravopisni znakovi i razgodci. Hijerarhija razgodaka.
21.1.2014.	2	Fonostilistika. Stilska obilježenost fonoloških jedinica. Impresivna i

		ekspresivna svojstva fonema, naglasaka i intonacije. Grafostilistika.
28.1.2014.	2	Standardni jezik s povijesnoga stajališta. Standardni jezik i narječja. Glavne osobitosti fonemskog i naglasnog sustava čakavskog i kajkavskog narječja u usporedbi s hrvatskim standardnim jezikom.
	2	1. KOLOKVIJ

Seminar		
TERMIN	SATI	SADRŽAJ
15.10.2013.	1	Analiza temeljnih gramatičkih i pravopisnih predznanja studenata predviđenih srednjoškolskim programom Hrvatskog jezika
22.10.2013.	1	Komunikacijski proces
29.10.2013.	1	Odnos standardnog, književnog i razgovornog jezika Norme hrvatskog standardnog jezika
5.11.2013.	1	Glasovi i funkcija glasova u jeziku – fon, fonem, alofon
12.11.2013.	1	Analiza glasovnih promjena na odabranim primjerima iz književnih djela
19.11.2013.	1	Analiza glasovnih promjena na odabranim primjerima iz književnih djela
26.11.2013.	1	Analiza glasovnih promjena na odabranim primjerima iz književnih djela
3.12.2013.	1	Pisanje i izgovor glasova č i ć. Pisanje i izgovor glasova dž i đ
10.12.2013.	1	Alternacije ije/je/e/i – osnovna pravila
17.12.2013.	1	Naglasni sustav hrvatskog standardnog jezika
7.1.2014.	1	Pisanje i izgovor nenaglašanih riječi u hrvatskome standardnome jeziku
14.1.2014.	1	Pravila pisanja pravopisnih znakova i razgodaka
21.1.2014.	1	Glavne osobitosti fonemskog sustava čakavskog narječja
28.1.2014.	1	Glavne osobitosti fonemskog sustava kajkavskog narječja Glavne osobitosti fonemskog sustava štokavskog narječja
28.1.2014.	1	Primjena pravopisnih pravila

UVJETI POHAĐANJA NASTAVE, POLAGANJA ISPITA I TERMINI ISPITA
<p>Redovito prisustvovanje i aktivno sudjelovanje u nastavi; sudjelovanje u pravopisnim, pravogovornim i gramatičkim vježbama; pismeno i usmeno izlaganje seminarskog rada; pisanje 2 kolokvija, pismeni i usmeni ispit.</p> <p>Položen kolokvij nudi studentima mogućnost oslobađanja dijela položenog gradiva na ispitu.</p> <p>Prvi kolokvij: siječanj 2014.</p>